

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. V.

ZAGREB, 29. SIBENJA 1959.

BROJ 5

Učitelj i ljudsko društvo

Socijalno pitanje. Gotovo odkako postoji svijet, postoji i socijalno pitanje. Nijm su se bavili već stari narodi. Rješavali ga Grci i Rimljani. I poslije njih se rješava vjekovima i stoljećima. Zato nas zanima, kako se naš Učitelj ponio u tom predmetu. I koje nam je upute dao.

On nije htio da bude socijalni reformator u modernom smislu. On je to prepustio drugima. On je donio svijetu mir, koji treba, da imade svoje korijenje i cvat na zemlji, a potpuni plod na nebu. Zato se i tim pitanjem pozabavio. Ali samo tako da je dao ključeve za njegovo rješenje.

Po njegovoj nauci ovo se pitanje ne rješava površno i samo izvana, nego treba reformirati najprije cijelo srce čovjekovo sa svim njegovim osjećajima i čežnjama, naravski i svrhunaravnim, zemaljskim i prekobrobnim. Stoga je On segnuo u dubinu i do dna toga pitanja.

On je učio, da su svi ljudi djeca Božja. Svi su međusobno braća. Svi su stvoreni za viši, prekobrobni cilj. Zato treba da više cijene buduću nebesku život, nego li zemaljski. Više dušu nego li tijelo. Stoga neka traže najprije kraljevstvo Božje, a onda drugo. Bog je dobar i milosrdan. On daje i sunce i kišu u zlima i dobrima i pravednima i nepravednima. Pušta jedne i druge da se služe svojom slobodom do suda, a onda će postupiti kao što se u vrijeme žetve postupi sa pšenicom i kukuljom. Blago onima, koji će znati cijeniti siromaha i prizidati poznate i nevoljne i vršiti pravdu Božju.

Naš je Učitelj postavio takva načela i takove temelje, na kojima se može izgraditi potpuno i sigurno rješenje socijalnog pitanja. Zato je učio: »Vidite, koliku nam je ljubav dao Otac, da se djeca Božja zovemo i jesmo« (1 Iv. 3, 1). — »I ocem svojim ne zovite nikoga na zemlji, jer je jedan Otac vaš nebeski« (Mt. 23, 9). — »Jedan je vaš učitelj, i vi ste svi braća« (Mt. 23, 8). — »Molite za one, koji vas progone (i kleveću), da budete sinovi Oca svoga nebeskoga, koji čini, da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima, i daje kišu pravednicima i nepravednicima« (Mt. 5, 44-45). — »U vrijeme žetve će reći žetelcima: Saberite najprije kukulju i svožite ga u snoplje, da se spali, a pšenicu sakupite u moju žitnicu« (Mt. 13, 30). — »Tko nađe život svoj (zemaljski) više cijeni nego li duhovni, izgubit će ga (t. j. jedan i drugi, a tko izgubi život svoj (t. j. zemaljski, da sačuva duhovni) poradi mene, naći će ga (t. j. jedan i drugi)« (Mt. 10, 39). — »Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravednost njegovu i

sve će vam se ovo dodati (što vam je potrebno)« (Mt. 6, 33). — »Blaženi su i siromašni duhom i žalosni i progonjeni zbog pravde, ali i krotki i milosrdni i mirotvorci, jer je njihovo kraljevstvo nebesko i velika plaća na nebesima« (Mt. 5, 3-12).

Ova je nauka Učitelja izmenada sinula i osvjetlila svijet. I Grke i Rimljane, pogane i Židove, sve, koji su prije toga bili daleko od istine i pravde i od pravih načela za rješavanje socijalnog pitanja. Svijet se dotada dijelilo na kulturne narode i barbare. Gospodare i robove. I to u tolikoj mjeri, da je kod Grka bilo tri četvrtine, a kod Rimljana dvije trećine pučanstva neslobodne i robovi. Dakle ogromna većina robova, a malo slobodnih ljudi.

Slobodni su vodili politiku, gojili znanost i bavili se umjetnošću. Ostali su kao robovi obavljali kućne i poljske poslove poput tegleće marve. O ljudskim pravima nije se uopće govorilo. Samovolja gospodar upravljala je bezrazložno životom i smrću potlačenih. I najveći filozofi grčki Plato i Aristotel su smatrali nepromjenljivim prirodnim zakonom, da većinu ljudstva izrabljuju nekolicina. I mudri Rimljanin Cicero je smatrao opravdanim načelom: »Čovjek toliko vrijedi, koliko posjeduje«.

Istina je, da mi nalazimo u pronađenoj ostavštini i Babilonaca i Egipćana mnoge uzrečice o prijateljstvu među ljudima. I u stoičkoj filozofiji 300 god. prije Krista govori se o jednakopravnosti barbara i robova s višim razredima čovječanstva. Ali to je bilo samo na papiru i nitko nije to pitanje ni počeo ostvarivati.

Kod Židova doduše nije bilo razlike između slobodnih i neslobodnih

ljudi. Ljudski je život bio njima svetinja. Oni su sav svoj narod shvaćali kao Božju obitelj. Imali su propise o brizi za siromaha (Lev. 19, 9, 10; 5 Moj. 24, 19). Protiv izrabljivanja siromašnih sa strane bogatih (5 Mojs. 24, 12-13). O pomoći udovicama i siročadi (Is. 1, 17). Židovski narod nije bio bogat. Ali je plaćao velike poreze i carine Rimljanima. Podavao godišnje vrlo mnogo za kulturne svrhe. Za uzdržavanje židovskih svećenika, levita i hramske posluge. Davao mnoge žrtvene darove. Mnogobrojne propisane milostiivke, kojima se »griješ oprašiti i spasavaju mrtvici« (Dan. 4, 24; Sir. 3, 33; Tob. 4, 11). Samo bogataši su mogli obavljati potpuno mnoga zapovijeda- na pranja, kupanja i putovanja u Jerusalemu.

Svećenicima i pismoznancima se općenito predbacivalo, da vise na zlatu. Spasitelj ih crta kao škrtice, lakomce i lihvaru, koji proždiru udovičke i sirotinjske kuće i drže sirotinju za grkljan, a u im plati dug.

U očima židovskih svećenika i farizeja bilo je siromaštvo siguran znak grešnosti i bezbožnosti. Siromaštvo je bilo kao prokletstvo Božje, a bogatstvo dokaz svidanja Božjeg. Siromašni radni narod jer: »Narod koji ne pozna zakona. Proklet bio« (Iv. 7, 48). Ako su farizeji i pismoznaci davali milostinju, davali su, da ih drugi vide i namrгодena lica. Ubijali su u potrebnima ljudsko dostojanstvo i svaki čovječanski osjećaj.

Zato je nastup Isusov sinuo i poganima i Židovima i svima vjekovima kao bljesak munje, što s istoka prođe na zapad i rasvijetli cijeli svijet i pokaže mu sve stvari u jasnom svjetlu.

Dopis iz Jerusalema

Dana 24. studenog u večer žaleno su zavrznila zvonu bazilike Svetog Groba u Jerusalemu. Iz Kupole što nadiriva sam Božji Grob prodire jaki plamen. Sgrnuše se redovnici, narod krišćanski i muslimanski te vatrogasci, i nastojahu spasiti i staviti na sigurno što se može. I sam transjordanski kralj — Melek Abdala iz svog prestolnog grada Amana je brzo dobio na mjesto nesreće. Židovi s druge strane bodljivake pragme pomudili su također svoju pomoć, ali ih je kralj Melek Abdala sa zahvalom odbio, jer se već vidjelo, da njihova pomoć nije nužna.

Kupola promjerom od 20 m počiva na 18 jaskih kamenom zidanim stupova, građena je drvenim gredama, ozdoj unutar bazilike je štukom nabacana i lijepe olikena, s ozgora kalenim lihom pokrivena. Sada je drvo posve izgorjelo, a bazkar se rastalio. Vatra se srebrom ograničila na samoj kupoli i nije dopirala u unutrašnjost crkve. Kapela Sv. Groba, koja je usred rotunde ravno pod kupolom, nije oštećena.

tako i sve drugo na dvjema galerijama oko rotunde je cijelo i zdravo. Tu su znamenite i krasne franjevačke orgulje, one su bile u velikoj opasnosti, ali ostadoše neoštećene. Engleska je vlast u 1941. godini proglasila baziliku tropsnom i pogibeljnom. Zabranila ulaz naroda u većim grupama, te sve lukove s mnoštvo drvenih greda podupirala, sve one trošak krišćanski konfesija Latina, Grka i Armena.

Osobita je Božja milost da vatra nije doprla do tog drva, jer bi tada nesreća bila neizmjerina i šteta nenadoknadiva. Pred takovom nesrećom sve ove konfesije i onako štrepe sve od ovog vremena, kad su Englezi do proli njihove volje, načelnici; a to po sudu više velikih graditelja nije bilo potrebno. Požar je nastao nesrećom od vatre, što su je limarski radnici upotrebljavali kod popravka lima na kupoli.

Melek Abdala kralj Transjordanije je izjavio, da će on sam snositi sve troškove za popravke od ove nesreće.

Dnemica Gospodnja pokaz moć, demica me Gospodnja urviti: ne ču umrtjeti, nego svijetli i krasniva ču djela: Gospodnja« (Ps 117, 16, 17).

Priznanje današnje sv. Mše

Budimo čedni

Nema dvojbe, da je svladavanje očiju glavni dio kreposti, koji se zove čednost. A svladavanje očiju je u toj kreposti najteža i najpotrebnija stvar, iako ne jedina. Čednost uopće sastoji se u tome, da obične porve i želje svoje sjetilne naravi držimo u pravoj mjeri: pogled, govor, crte lica, hod, pokrete udova i odijevanje. I čednost ima korijen u duši, te se očtuje izvana tako, da izbjegnemo u vanjskim sjetlima i udovima sve, što je nezdravo i sablažnjivo. Tako čednost opitmenjuje vanjskog čovjeka, i daje cijelo njegovo vanjski ugoda i prihvatljiv biljege.

Zato je važna krepost čednosti za sve one koji se posvećuju krepostom života, a osobito, ako se predaju Bogu u redovničkom staležu. Ta naime krepost ne služi samo tome, da nas same sačuva u časti, nego mnogo lde za tim da i na druge utječe dobro. Ljud zaključuju iz vanjštine na unutrašnjost. Po pogledima, vrsti i načinu govora, kretnjama i odijevanju sude, oni, i ne uvijek nepravo, na stanje duše. Sv. Grg. Nazijanski boravio je u svojoj mladosti u Ateni s ksenijim carem Julijanom Apostatom, pa je z njegova vladanja naslućivao, kakav će nesretni svršetak imati taj raspušten mladi čovjek. »Prije nego je stupio u javni život, slutio sam sve ono, što je kasnije tako učinio. Da su tu neki, koji su u ono doba bili sa mnom u Ateni i čuli moje riječi, mogli bi posvjedočiti, da sam na pogled takora pošanija svjesti uskliknuo: »O kakovu neran hranu Rim u svojim gradinama! Dao Bog, da sam krvi prođike! Tako je odo istina, da ništa jasnije ne očituje neurednost u duši, nego li raspušteno i nedolično vanjsko vladanje. Komu je dakle stalo do dobra glasa i tko želi da i drugim dade biljege primjer, a ne da mu bude na sablažanj, neka uzgaja krepost čednosti.«

O očima smo već govorili. Preporuča se poboljšati osobama, da ih na ulici i javnim mjestima drže oboreno iz više razloga. Najprije da u dušu ne uđu pogibeljni utjeci, a drugo da mnoštvo, čijim smo pogledima izložen, vidi što lijepe vladanje da se tim većma potakne na ljubav prema kreposti. Osobito budimo oprezni u razgovoru s osobama drugog spola. Mjesto da im gledamo ravno u oči, i promotramo im crte lica, obiterno malo pogled li ga neprilicno obratimo nekakom drugomu: »Sadržav čemo se tako od pogibelji i ne će nas ljudi gledati u lošem svjetlu.«

Čednost treba da se očituje i u govoru. »Kod zabave ne budi odviše razgovorljiv,« opominje sv. Ambrozije. »Nikakva nezgodna riječ neka ne pređe preko tvojih usana. Pa i boja i jakost glasa neka bude umjerena, da preglasno govor ne bude drugima na dosadu i smetnju.« Čednost dakle zahtijeva, da budimo u govoru umjereni. Čuvajmo se, da proviše ne govorimo, da druge ne predikamo u govoru i da im ne damo doći do riječi. To pokazuje da imamo premlano poniznost. Isto tako treba izbjegnati nezgodne i nepristojne riječi. One dokazuju, da nam srce nije čisto. Napokon komu je do poniznosti i povučnosti, ne će nikada preglasno govoriti. I to je znak, da kod nješta manjaka čednosti i svladavanje smoga sebe.

Čednost nadalje traži, da u smijehu budemo umjereni i da u dijelom držanju tijela i u hodu budemo pristojni. Običrom na smijeh opaža se. Bazilije: »Koji teže za poboljšanošću, treba da se suzdrže od pretjeranog i rasposjednog smijeha. Takovi pokazuju, da se ne znaju svladati. Umjereni smijeh koji pokazuje radost srca, nije protiv pristojnosti.«

Čuvajmo se nervoze

Glasoviti pedagoški (uzgajni) pisac Ovrberg (r. 1826.) pripovjeda zanimljiv događaj. Pošao je jednom zgodom na šetnju. I opazi na putu nekoga čovjeka, koji je bio silno nervozan (uznemireni). Nagovori ga, a on se na nj vrlo nepristojno odrefe. Ali on se nije smeo. Konačno za ljubaznim riječima osvoji. I saša mu ovaj prizna, da se upravo u ovaj čas sprema, da se ubije. Jer ga toliko pretario ovaj život, toliko mu zadaje tuda i nervoza, da nema smisla, da više živi.

Na te će mu Ovrberg: »Zar mislite, da će vam onda biti bolje. Iz jošnog jada ući ćete u drugi još gori i to vječni. Ako čakite ne možete mirno podnijeti ove kratkotrajne nevolje, kako se te onda podnositi vječne muke i nepresušnu nervozu u najvećem stupnju. Bolje je da potražite uzroke te nesmišlenosti i da ih uklonite, pa ćete se onda smiriti.«

Te su ga riječi tako razupile, da se u njih zamislio. A naročito ga potreslo: »Zar mislite, da će vam onda biti bolje. Vremene muke i nervoza zamjenit će one, što je još gore, k tomu vječne. Očistio je svoju savjest i postao druzl čovjek.«

Ali imade i takovih ljudi, kojima gotovo ništa ne predbacuje njihova savjest, pa su ipak veoma nervozni i zavisni, da im je zbog toga život puna gorčina i teškoća. Pitanje je, odakle takova nervoza dolazi, i koji joj je lijek?

Nervozan biti znači prečesto: ne znati se svladati i pustiti, da nas svladavaju stvari oko nas, naša okolica. Znači uvijek se bojati, da ćemo izgubiti vrijeme, koje nam toliko treba; da ćemo zanemariti posao, koji imademo svršiti u neko određeno vrijeme; da ćemo obaviti na vrijeme ono, o čem ovisi naš uspjeh u životu; o čem ovisi to, da nas ne ova ili ona dobit, a ova ili ona vjela životna pogubi i nevola i t. d.

Nervozu nije uopće pojava, koja bi bila dolazila za katoličkog vjernika. Pravi se na ime katolik potpuno (kanon) svoja vjera u Božju Providnost. On je stoga neovisan o drugim okolnostima oko sebe, talika, da se od njih ne daje ni svladati ni voditi u svom mišljenju i djelovanju. On znađe, da nikada ne gubi vrijeme uzalud. U tomu on imade predvine i savršene primjere.

Isus nije bio nervozan. On je oko sebe gledao cijeli svijet, kako je dorazio u vrijeme i On je imao da sve spasi. Na ta se posao bez ikakve žurbe i nervoze započeo trideset godina u svem tihom i mirnom nazaret-skom životu.

Apostoli nisu bili nervozni. Spasitelji je od njih tražio, da pronesu Evanđelje po cijelom svijetu. A oni ipak ostaju rođinama mirni u Jerusalemu. I ondje se najprije spremaju na svoj posao, propovijedanjem Evanđelja.

Sveći nisu bili nervozni. Oni su si uzimali uvijek obilje vremena za samotnu molitvu i razmatranje Božjih istina i Božjih stvari. Bilo je među svcima slijepi, hromi, sućavili i raznih bolesnika, ali nije bilo nervoznih.

Duh vjere je prvo sredstvo, kojom se katolik mora boriti protiv nervoznosti. On mora zadobiti nervoznost, iako razne okolnosti hoće da prouzroče »nervoznost pravi katolik će je hrabro »biti duhom vjere, koji kaže:

»Ja mnogo ne znam, ali jedno stignu- znam, da ima Ljubav Božja, koja me ne napušta ni u zaboravljaju.«

»Stoga čekam mirno, i pun nade i po- mudnosti, da se sa mnom događa ono, što hoće, kada hoće i kako hoće Lju- bavi Božja.«

Molitvom se ta Ljubav Božja po- većava i unapređuje. Onaj, koji nije pravi katolik, taj najprije radi, onda molit, ako uopće molit. Vjerni katolik uvijek molit, onda zbog toga još mar- »je radi. On molit i u vrijeme rada. On molit i onda, kad se odmara. On molit i onda, kad mora čekati na posao.

Pravo vje: »Ili želi ili želi ili želi i drugo radi, radimo na slavu Bo-

Pad je Adamov u zemaljskom raju najbolji i najsudbonosiji događaj u povjesti čitavoga čovječanstva. Svi se savijamo pod težinom njegova pada, svi snosimo posljedice njegova grijeha.

Grijeh je Adamov bio veliki grijeh. U grijehu se obituje oholost Adamova, jer je hito bio velik kao Bog. Došao je do izražaja nepoduh. Bog je zabranio jesti s drveta od znanja dobra i zla, a on je ipak jeo. Tu je nerudna pođu- da za jelom. Kako čemo inače shvatiti tu potavu, kad su prvi ljudi imali dosta i na-labor drugoga voća. Još više se ovdje očituje razdualost, i tu upra- vo razdualost žene. Hoće Eva potpo- tno znati, kakva je teka zabranjeno voće. Razdualost je pobudila i kod muža, koji podliježe napusti i jedu. Može se ovaj čin nazvati i kradom, jer se polajno bez dopuštenja Gospo- darski pribavljaju tuđo dobro. Težina se Adamova prekršaja pokazala u tome, što je unatrag velikoga poznavanja Boga - ipak više vjerovalo sotni, nego Boga. Pokazali su, dakle, prvi ludi i nevjeru i nepouzdanje u Boga. Ko- načno je u njihovu činu sadržana i ne- zahvalnost prema Bogu. Zabravu su mogli tako održavati, a ipak su je prezeli.

Prvi su ljudi prema teškoj krivnji i teško kažnjeni. Izgubili su vrhunarav- ni dar - posvetu milosti. S njom su izgubili pravduost i svjetlost. Od djeca su Božje nestali neprijatelji. Božji su mjesto neba zavrjivali za osudu i ka- kvo. Izgubili su i sve mimonaravne darove. Razum im je potamnio, toliko, da su s mukom sticali znanje, kako to bi- val i danas kod nas ljudi. Koliko borbe, muke i truda ulažemo prije nego nešto saznamo! A, među spoznajama koliko ima često puta krivih spoznanja i strah- ovitih zabudala. Volja im je oslabila. Postala je više sklonu na zlo, nego na dobro. Kako je potrebno duže i muko- trpno odgojno vježbanje prije nego se

PODSTAK

Vihar

Oko deset sati prije padne počeo je padati prvi snijeg. Smrzuta zemlja pružila mu je ugodan ležaj. Za četvrt sata već su se zabilježili krovovi. S malim se pahuljicama počeo poigravati sjevernjak, noseći ih sad amo, sad tamo, a svoju je igru pratio sa snažnim vjetrovom svete moći. Da. Zima je došla. Branka je stajala dvannest-godiš- nja Branka i gledala tu veselu igru. Oči su joj sjale od radosti, a u njoj samoj počelo se nešto buditi, i ona je osjećala, da je ove razigrane pahuljice, ovaj bučni vjeter zovu, da dođe k nji- ma. Činilo joj se, kao da žele i nju u tu diviju igru prirode. Još joj je u ruci stajala olovka, jer je čas prije završila posljednju stranicu znanice. Kada je prvi zamaš vjeter podigao u vis nove tisuće pahuljice, i kada je k njima po- novno zalirao divlje kolo, mala je po- grabila svoj zimski kaput i sal, i odjuri- niz stepenice van, ususret jedne rođe- nom snijegu...

Zurila je prema šumi. Nije došla ni do prvih stabala, kad joj u lice udari sva sila snijega, a vjeter se nestao poigravao s njezinim kaputom. Ručice je držala u džepovima, te se nekoliko puta u hod uokrenula, tako, da je osje-

žuje. Zato pravi katolik ne gubi nikla- dva vrijeme, a prema imenu nema rizika- da bude nervozan, uznemiren.

Ako je ipak netko jako i odvise ner- vozan, onda on nije doista vjeren i praktičan katolik. Hoće li da se od ner- voznosti isliječi, neka bude ev vjereni- ni katolik. Neka više molit. Tada će moći više Kristov i smiriti svoju dušu. Ustrajuje će snositi sve teškoće bez uzrujavanja. Ići će hrabro ususret bu- dućnosti i svemu, onome nevjekosnom, što nam ona nosi za naš život i kratki boravak na zemlji.

Kako su utječne riječi Božje: »Ne brinite se tjeskobno ni za što, nego u svemu molitvom i prošnjom sa zahva- ljuvanjem, neka se javljaju Bogu po- trebe Vaše. I mir Božji, koji nadilazi svaku um, čuvat će sva vaša misli- vaše u Kristu Isusu« (Filip 4, 6-7).

god djeteta razvije ova ili ona kreposti! A slabosti, mane i nastrojnosti - kolike su i kako strahovito pogubne! Cim je nestalo posvete milosti, javljaju se zle požude - strasti. Niži se dio ljudske naravi neprestano buni i daje protiv- nego dijela, tijelo ne će da bude pod- nožno duši. Javlja se žestoka nečista pođu- da u tolikoj mjeri, da se sliče. Sliče je bio toliko, da su mu dali i iz- vanjski izražaj. Splošne namne smoko- va: lišće i načičkane sobi pregasu. Tijelo je nakon pada bilo podvremeno no- vrsnim vremenski nepogodama, bo- limi i nevoljama dok nije konačno - kao najteži udarac - došla smrt. A njšto raja nastupa mučno obrad- vane zemlje tako, da su u znoju lica svoji leti svoj svakađinski krah. Ta se kazna ponavlja neprestano kroz čitavu povjest ljudskoga roda sve do dana današnjega. I danas je tako: što hoće posteno jesti svoj svakađinski krah, ne može do njega i putem samo putem smu- ga na licu i putem žalivanja. Prvi je, dakle, čovjek grijehom izgubio ne samo posvetu milost i mmo- naravne darove, nego je i u naravnim darovima ranjen, jer su mu razum i volja oslabili. Nu, iako su mu naravni darovi, razum i slobodna volja, ostali- li, ipak nije te darove sasvim izgubio. Čovjek je i nakon pada spoban spoz- nati istinu i doći do spoznaje Boga, a voljom je sposoban činiti dobro.

Čovjek se je po svom velikom milosrđu smilovao na prvoga čovjeka pa ga nije zauvijek odbacio, već mu je dao vrem- ena, da okaje svoj grijeh. Od najsta- rinih vremena drže kršćani, da su prvi ljudi savršeniim pokajanjem okaili svoj grijeh i da su blaženi na nebu. Spomen prvih ljudi slavni katolička Cr- kva na Badnjak, 24. prosinca. Povrh toga obćao je Bog čovjeka Spasitelja koji će ga izahviti od grijeha i prihvatiti mu opet vrhunaravnu milost i pravo na nebo.

Blagoslov majki i svijeta

Na blagdan očišćenja B. D. Marje, Crkva slavni prikazuje božanskog Dje- tetu Isusa u hrumu Gospodinu po Ma- riji Josipu. Od tog Gospodnova blagda- nja, koji se u kršćanskom životu dva ljeta obćaja: Pobođe majke sa svojim novorođenim djetetom u crkvu, da sebe i svoje dijete povesi Bogu i obćaji po- svete svijeta.

1. Svaka se majka veseli nad svojim djetetom. »Kada žena reda, osjeća bol, jer je došao njezin čas, ali kad se dijete rodi, ne misli više na bol, od rođe- nja, jer je došao čovjek na svijet. Veli- ki je veselje kršćanske majke nad svojim djetetom. Njezina duša puna je božanske radosti, jer ona u svom dje- tetu ne vidi i ne ljubi samo dar priro- de, nego mnogo više i u prvom redu dar s neba.

Kršćanska majka zna dobro, da nje- zino djetete za nju znači savršenošću- vnoće radost ovdje na zemlji. Ali ne misli tešku dužnost, da svoje djetete mora opskrbiti tjelesno i duševno. A nitko nije s djetetom sračunji i tuže povezan, nego majka, i porodi njega je majka pozvana da svom djetetu ovdje na zemlji pribavi i volju sreću i da mu pribavi put za vječnost.

To je zaista velika dužnost! Za to rješanje traže se ne samo prirodne sile, nego potrebna je i jaka pomoć s neba. I zato zadnja katolička majka ima ljepša i uzvišenija, što ona u duševnim svojim potrebama nasljeduje Mariju i trazi pomoć s neba za svoje dijete od- mah na početu njegova života, da mu time sigurnije pravi blagoslov, koji će ga pratiti kroz cio život. I na zemlji nema ljepše ilke, nego što je majka sa svojim čedom, a to je i najvrijedni- je mjesto, jer sadašnji naš život je samo put u nebo.

2. Isus Krist Spasitelj svijeta je nma- u svakom pogledu svjetlo života, jer je sam rekao: »Ja sam svjetlo svi- jeta. I tko mene slijedi, ne će hodati po tam, nego će imati svjetlo života.« (Jv. 8, 12). Svijetle su ljudi načelni kao sličbe (znakove) svijetla. I na blagdan očišćenja Marje imade desime te sličbe, svjetle u crkvi, da se tame rasčiste, i da se kod napasti i drugih sličnih zga- da upotr jebe, da se blagoslov i po- svećene presue u naše ljude. I te se po- svećene svijetle pale i stavljaju čovje- ku u ruke u ovaj čas, kada se nicova- va duša odjeljuje od tog svijeta te se sprema da se preseli k vječnom Ocu. I tada je to sličilo simbol Isusa kao pobjednika nad smrću.

Neka se kršćanski svijet podigne i probudi i nauči od sv. Obitelji, kako da kršćanski živi. Neka mu svjetli svijetlo Kristovo, da jednog sv narod- u Njegovu svijetlu hodaju. Da se is- pune riječi Sv. Pisma: »Svi narodi, koje si stvorio, pridolaze i pred Tobom podaju iskazje, Gospodine, i menu tvo- jemu iskazju čast.« (Ps. 83, 9).

ŠTO JE RADIO PAPA ZA VELEME RATA?

Za vrijeme posljednjeg, svjetskog rata Papa Pio XII. pomagao je ratima za- robljenicima, izumrcima, ranjenicima, udovima, siročad, bilo koje vjere ili na- rodnosti, na pr. Poljacima, Albancima, Rumunjima, Mađarima i t. d. Za sve ovo trebalo je milijarde novca. On je raspalio mnogo vagona i paro- brova, svih potrebnih stvari na razne strane, gdje je bila pomoć potrebna. Ta- iz same Valtkanske železničke postaje odaslano je više od 90.000 sanduka li- ta, kave, mlijeka, riže, meso, i timenim- katoličkim i drugim potrebni, stvari u ukupnoj težini preko 3.000.000 kg. Već u samom Ri- mu razdijelio je Papa u to vrijeme bi- ljedjelima i ratnu artvama vrijednost preko milijardu 644 milijuna lira, a za milicid dao je ne manje nego 5 milijar- di 818 milijuna lira. To je izdano za hranu.

Rndi posebnih kriza Papa je izdao za siromahne 343 milijuna 450.000 lira; za hranu, odjelje i u novcu milijardu i 127.335.887 lira; za pomoć u inozemstvu 67.800.750 lira; za raseljenike 79.391.908 lira.

Nije tu sve navedeno, ali to su stati- stički vjerni podaci, koji pokazuju, kako je Crkva: milijarde i milijarde utro- šila za ublaženje strahovite bijede i ka- toličke i nekatoličke Europe.

(Nastavak na strani 3.)

IV. NEĐELJA
PO BLAGOJAVLJENJU

SV. IVAN BOSKO

Oluje

Sv. Misa polina ovaiko: Klanjaju se Bogu sv. Anđeli njegovi, čuje i vesti: se Sion i kliču kćeri izbornog naroda. Gospodin kraljuje, neka kličo zemlja, neka se veselo brojiti otko.

U Poslastici (Rim, 13, 8-10) počeo nas sv. Pavao apostol, koji se nalazimo među sobom, svršetku kliču se nalazimo u sredini, osim da se među svobom ljudima, jer koji ljudi bližnjega, ispunio je zakon. Jer: Ne čini preljuba, ne ubij, ne krade, ne svjedoči lažno, ne poseti, i ako ima još kajiba zapovijod, uglavljaju se u ovoj: Ljubavi bližnjega svoga kao samoga sebe. Tko ljubavi bližnjega, ne čini zla, izvršenje dakle zakona je ljubav.

Sv. Evanđelje govori o oluji na moru (Matej 8, 23-27): U ono vrijeme, kad je Isus ušao u ladu, poslaj sa za njim njegovi učenicl. I nastu na moru velika oluja tako, da su valovi prekrivali ladu, a on je spavao. I njegovi učenici pristupise k njemu i probude ga govoreći: »Gospodine, izbavi nas, pogibovao si nas, jer obitavamo za pomor. Isus je zaspeo i pušta nas, da se k Njemu uteknemo. Imajmo veliko pouzdanje u Njega, jer je On i sada živ i s nama, kao i onda. Probudimo Ga i zamolimo, da nas spasi.

POUKA: I u našem životu bjesni ja moćno koljupit bura i oluja nesreće, bilo vremenito bilo duševno, tako te ne znamo, kamo da se obitavamo za pomoć. Isus je zaspeo i pušta nas, da se k Njemu uteknemo. Imajmo veliko pouzdanje u Njega, jer je On i sada živ i s nama, kao i onda. Probudimo Ga i zamolimo, da nas spasi.

NOVI VELIKI MESTAR REDA SV. GORBA

Sveti Otac Papa Pio XII. imenovan je kardinala Canali, Velikom Meštro m Reda Svetog Gruba u Jeruzalemu. Ujeden je odobrio načrt novog Ustava tog Reda, kojim se Red prilagođuje savremenim potrebama u Palestini, pa mu stavlja u dužnost, da brani prava Katolčke Crkve u Svetog Zemlje.

Rođio se 16. kolovoza 1815. od siromašnih seljaka Franje i Margarite Okajena u Castelnuovo d'Aspi u Italiji. Otac mu je umro, kad su mu bile dvije godine. Odgojila ga je njegova pokojna majka. Već kao dječak, privlačio je svojom poljovom osobito mlade. Radovao si mu se svi, koji su ga ikada vidjeli.

Kad je g. 1835. stupio u sjemenište, majka mu reče: »Posvetila sam te Blaženoj Djevici, i ako budeš svećenik, uvijek širi pobožnost prema Mariji! Zareden je bio za svećenika 5. VI. 1841. u Turinu. Svu svoju svećeničku vernaost posvetio je Don Bosko siromašnol i zapuštenol mladeol. To je njegova životna i svetačka misija.

G. 1841. došao je u crkveni zavod sv. Franje Asiškoga za mladeol u Turinu, kojim je tada upravljaov sv. Josip Cafasso. Vjerski odgoj mladiću toga grada bio je zanemaran. Pun duha svoda Franje Saleškoga i Filipa Nerija, počeo je ovaj neposredno odgojiti odmah skupljaol oko sebe dječake, s njima sam igrao, počtavao u vjeronauku i krepostnom životu. Oni su voljeli Don Boska kao svojega najljubežljivijega oca. On ih je sam svuda tražio, posjećivao u dućanima i tvornicama, nezaposlene nalazio posla. Don Bosko je postao apostolom siromašnih mladića. Plo-

nosan bio je njegov apostolat i u tamnicama. Njegovo je geslo bilo: »Daj mi duše, ostalo uzmi!«

Svoj apostolski rad nastavio je sv. Ivan u Oratoriju sv. Franje Saleškoga. U to je vrijeme utvao svoje večernje blađanske škole. Njegov se rad sve više proširivao. Stvoreni je gostinjac za opskrbu mladića i više oratorija za poučavanje i odgoj mladiću. G. 1854. osnovao je Salezijskaol družbu. Oratorij sv. Franje Saleškoga je matica ove družbe. Odatle je zasijalo novo svjetlo, koje po svemu svjetlo obasjava siromašnu mladeol. Sv. Don Bosko je osnovao i zavod Kćeri Marije Pomocnice.

Već u početku pritekli su Don Bosku u pomoć pobožni svjetlovnjaci i svećenici. Tu se nalazi zamatke pobožnog udruženja salezijskih suradnika i suradnici. Za Svećeva života bilo ih je već oko 90.000. G. 1877. počeo je sv. Ivan izdavati »Salezijski vjesnik«, koji je prije rata izlazio na 17 jezika u 250.000 primjeraka.

U svom apostolskom radu imao je Don Bosko svladati različite poteškoće, a uz to je trpio i od bolesti. Sve je on to podnio s neograničenim predanjem u Volju Božju. Njegov je duh bio uvijek sjedinjen s Bogom, pa i usred najvećih poslova. Don Bosko je bio svoda k po Srcu Božjem. Opatulu je slobodno gojio prema »Majci« Božjoj Pomocnici kćerana. Od njega su tu pobožnost kao baštinu preuzeli Salezijsanci.

Početak g. 1884. obolio je Don Bosko od teške upale dušnika. Njoj se pridružila sve veća tznemost i otklone noge. Kad se malo oporavio, posjetio je 18. 1886. španjolske salezijske sinodnike. Posljednju sv. Misu služio je 1. prosinca 1887. a umro je 31. siječnja 1888.

Dana 2. VI. 1929. proglašao je blaženim, a na Uskrs 1. IV. 1934. svet m sv. Otac Papa Pio XI, koji se emirno sretinam. Bio je u svojoj mladosti sa Svećem razgovarao.

PONCIJE PILAT — PILOT

U obiteljskoj sobi kćerka nešto nalikala i pokazuje svome ocu. Otac vidi nekakav zrakoplov, u kojemu sjedi četiri osobe.

- »Što je to?« zapita otac.
- »To je bijeg u Egipat. Evo, to je Marija, to Josip, a to malus Isus.«
- »A tko je taj drugi čovjek?«
- »To je Poncije.«
- »Poncije?«
- »Da, Poncije pilot!«

BISKUP BERNING u Osnabrücku dobro je povodom svog zlatnog svećeničkog jubileja osobni naslov nadbiskupa.

Sunčeva obitelji

Na jednom mjestu beskonačnoga i veoma praznoga svemirskoga prostora smjestila se mala kolonija svemirskih ljudi. U njenoj je i naše postojbina Zemlja, jedan od manjih članova njene z.n.h. Ima je toj koloniji sastavljen našega Sunca i li naučno »Sunčev sustav«.

U sredini je golema vatrena kugla Sunca, koja uvijek izljevina na sve strane veoma ledenoga svemirskoga prostora potpuno množinu jake svjetlosti i topline. Već nastave se i polaganog vrta oko stalne svoje osovine i treba punih 25 dana, da se jedan put oko nje okreće i to od zapada k istoku. Gotovo točno u ravni Sunčeva ekvatora smjestilo se oko njega u sve većim daljinama danas već 9 poznatih, spram Sunca stanih i tamnih kuglica, devet njegovih većih svjetlova. Zovu se naredni po daljini od Sunca: Merkur, Venus, Zemlja, Mars, Jupiter, Saturn, Uran, Neptun i god. 1930. novo otkriveni Pluto.

Daljnija naše postojbine Zemlje od Sunca uzima se za jedinicu i zove se 1 besbeski meter. U prirodi je to 150 milijuna kilometara. U toj mjeri daju se 19 svjetlova od Sunca redom: Merkur 39 besbeskih m, Venus 72 besbeska m, Zemlja 100 besbeskih m ili 1 besbeski meter, Mars 151 besbeski meter. Sada dolazi neobičan skok: Jupiter je daleko 5 metara i 30 cm od Sunca, Saturn 9½ besbeskih metara, Uran 19 besbeskih metara, Neptun 30 besbeskih metara i krajnji Pluto 40 besbeskih metara. Možemo dakle reći: Etnava do našega poznata obitelji Sunca ne zaprema više nego 40 besbeskih metara u krug oko svoga središta Sunca.

Merkur 88 dana, Zemlja 365½ dana, Pluto gotovo 250 godina. Kad bi gledali ta kretanja planeta oko Sunca iz veleliki svemirski visine, ustanovili bismo, da se planeti kreću oko Sunca obrnutim smjerom, nego što se okreću kazaljke na satu.

Ne pri tom vještnom svom putovanju oko Sunca on se povrh toga vrtie oko staln h osovine i — za čudo opet svi od zapada na istok, kao i Sunce, i to svaki svojom stalnom brzinom.

Veći dio planeta ima svoje pratice: mjesec, koji oko njih kruži i prati ih na njihovom putovanju oko Sunca. Gibanje besbeskih tijela: planeta oko Sunca, oko svoje osi, mjeseca oko planeta, zblivaju se do tačnosti stotice sekunde. Na n. Zemlja na svom putu oko Sunca prevali u sekundu 29 km i 766 metara (srednja brzina), cijela nje, jedna staza oko Sunca iznosi 940 milijuna kilometara i ona je prevali u godinu dana ili tačno u 365 dana, 5 sati, 48 minuta, 45 sekunda i 98 stotinka sekunda (to se naziva tropeka godina). I čitavi taj put Zemlja prevali i stigne u svoju stanicu da ne zakasni i ne urani niti stoti dio sekunde. Besbeska tijela tako se točno gibaju i ne skreću ni milimetar sa svojih određenih staza, da je glasoviti astronom F. W. Herschel a pravom napisao: Samo opet dužnost jednog neizmjenkog mudrog Doha rješava te zadatke.

Kad je slavni Poljak Nikols Kopernik (umro g. 1543.), utemeljitelj novovjekve astronomije, otkrio čudesno uređenje Sunčeve obitelji i kada si neki te otkriće nazivali Kopernikov sustav, on je kazao: »Ne moj sustav, nego Božji pore. « I taj je veliki um prije svoje smrti ostavio, da mu se na grobu postavi napis, u kojemu kaže, da ne lište mišlet, koju je uživao poslušati Pavao, niti oproštenja, što ga je zadobio apostol Petar, nego prepuzno moji onu mišlet, koji je psie u

do desnom razbojniku na drvetu križin.

Ivan Kepler je veliki mislilac i astronom. Njemu mora da se pokloni svaki prirodoslovac. On je otko zakone, koje se planeti gibaju oko Sunca. On piše na koncu svoga djela o harmoniji svjetlova: »Hvala Ti moj Stvoritelju i Gospodaru, da si mi darovao ovo radost nad Tvojm stvorenjem, ovo ušhćenje nad djelima Tvoje ruke. Saopćio sam ljudima divotu djela Tvojih, koliko je moj ograničen duh mogao da obuhvati Tvoju beskonačnost.«

Isak Newton (Njtn), slavni astronom, matematičar i fizičar, pokopan je u kraljevskoj grobnici u Londonu i na grobu mu piše da je najveći um i ured ljudskoga rođa. Otkrio je zakon gravitacije, (težbe), po kojemu se besbeska tijela gibaju u prostoru. Na kraju svoga valikog djela: »Matematička načela prirodne filozofije« piše: »Čudesno uređenje Sunca, planeta i komete moglo je nastati samo po načelima i planu svveznajućeg i svemogućeg Boga. Ako je svaka zvijezda stajalica središte jednog sunčevog sustava, koji je silkan našan, onda je silak svemir, koji je očišto uređen po jedinstvenom planu, carstvo jednog i istog Vladaoa. Iz toga slijedi, da je Bog živ, mudri, svemoguć Bog, neizmjenom savršeno biće, koje stoji nad svima.« Newton je kazao: »Ono, što mi ne znamo, oceana, i kad god je gdje pročitao ime Božje, skinuo bi šušir.«

Tako bi mogli nazati mišljenja svih velikih umova, prirodoslovaca svih vremena od najstarijih vremena našega do sada, koji su duboko spoznavali i priznavali istojnost Božju, kao i neizmjenost ljudske duše. Tko im može porući, da nisu duboko mislili i pravilno prosuđivali, kad su dolazili do takovog zaključka. Svi veliki umovi bili su i veliki vjernici.

Sv. Evanđelje IV. nedjelje po Blagojavljenju pripovijeda nam o čudu, koje je Isus učinio smirajući oluju.

I ljudski život ovdje na zemlji prate bijesne oluje. Razine duševne i tjelesne patnje udaraju kao bijesni valovi o našu dušu i pritom da nas zađu. Svi napori pojedinaca i cjelokupnog društva, da uklone patnje iz ljudskoga života, ostaju bez uspjeha. Baciemo n. pr. pogled po krevetima naših bolnica. Koliko boluje, koliko nesreća, koliko patnji prišle duše nesretnih bolesnika. Ljudsko znanost je poduzela sve moguće, da izliječi i spasi onoga mladića, koji leži tamno u kutu. Međutim, ljudska je znanost nemoguća i mladić je osuđen da umre u proleđu svoga života. Šta se dogoda u njegovoj duši, u dušama sviju tih bolesnika, u dušama njihovih najbližih, koji strepnju opra razvika bolesti? Ovakvim silkama iz života ljudi mogli bismo nastaviti u beskra. Vidjeti sve to, čovjek se pita: »Nema li pravo stropiljivo, kada u bijedi bolesti i zabludnost u životu?« »Zašto si me izvao iz utrobe? Oh, da sam umro prije nego me je oko vidjelo! Bio bih kao da nikada nisam bio, iz utrobe prnesen u grob!«

Kršćanstvo daje pravi i zadovoljavajući odgovor na ovo pitanje. Ova život je tek priprema za drugi, vječni život. Kršćanin je dužan da se bori, kako bi u svijetu bilo što manje patnje, što manje nezvolje, što manje boli. Ali kršćanin zna, da je nemoguće iz ljudskoga života ukloniti svaku patnju. I zato, kada ga patnje pritisnu, on ne očajava. On zna, da bijeda, patnja i nevolja imaju zadatak, da očiste našu dušu, da je otklone od prjanja uz prolazne, tjelesne stvari i da nas približe Bogu. On zna, da visoko na nebesima postoji besbeski Otac, koji je kojega volje, da nam se otvora, namuču ovoga Oca se osjeća sigurnim. U naružju ovoga Oca se osjeća surnim, pa ma šta se s njima dogodilo.

Pun čvrste i žive vjere, kršćanin je ujedno ispunjen duhom pouzdanog i predanog ufanje. U životim olujama on ne očajava, nikada ne gubi glavu. Pun zdravog kršćanskog optimizma, da se u tim svojim nastojanjima dobije pomoć odzoga. A kada mu se čini da su životne oluje jače od njegovih snaga, smjerno i ponžno ponavlja riječi Isusove molitve u Getsemani: »Oče, ako je moguće, neka se ukloni od mene ova čaša. Ali, neka se vrši Tvoja volja.«

On u sv. Misli poznio mol dnas sa sv. Crkvom: »Bože, Ti znaš da radi ljudske slabosti ne možemo odolijevati velikim pogibeljima kojima smo izloženi: molimo Te dakle po Gospodinu našem Isusu Kristu, Sinu Tvome, da nam dadeš duševno i tjelesno zdravlje, kako bismo Tvojom pomoću mogli svladati sve ono, što trpimo radi naših grijeha.«

PJESICE SU STIGLI U RIM: dva Holandzeka, koji su put od Borkosura do Rima prevatili bez ikakvog »ohrančajnog« sredstva: jedan talijanski alpinista (voda), koji je 850 km išao pješalce; jedan mladi engleski konobar, koji ima tek 25 godina, a koji je iz Engleske krenuo 18. listopada te — osim puta preko kanala — išao pješake do Rima.

BISKUP DR. KEMPF u Lmburgu (zapadna Njemačka) pozvao je svoje vjernike, da bi svaka općina u šest Svetoj Godini podigla barem po jednu zgradu za one, koji su uslijed bombardiranja u ratu izgubili svoje kuće.

VIHOR

(Nastavak sa strane 2.)

Polako ali sigurno vladala je pitem. U dušil joj je dritula radost. Voljela je ovo vrtino kola, jer u njoj je našla, što nije podnosilo tihim. Vjetar ju je vatio, preko polovine puta, a onda se da se po drugi puta osjetio poražen, vratio se na vrh... Snijeg je sada mirno padao, te se Branka nesmetano spusti u nizinu. A kada je mala junakinja došla kući, ponosno je rekla: »Danas sam pobijedila dva vjetara,«

Svjeteenica u umjetnosti

Kao svaka žena posjeduje porođaj, tako se i bl. D. Marija podvrgla obrednim propisima. Marija se nakon četrdeset dana očistila u hramu.

Sveteenica se slavi 2. veljače.

Ovo podvignute općem zakonu umjetnici prenosele u umjetnost.

Djevica se u hram, da se očisti. Ona kleči u odjeljenju za žene, klanja se pred svećenikom, molitvu očišćuju molitvu.

Umjetnici ponajvećma razmatraju sastanak bl. D. Marije sa svetim starcem. On se do Preporoda izjednačuje sa svećenikom, koji se kod vratiju, kada sveta Obitelj ulazi, a poštovanjem približuje.

Umjetnost prikazuje povorke, gdje se dvije pratnje približuju jedna drugo: Marija i Josip s jedne strane, a starac Simun i porođica Ana s druge strane nemadno u isto vrijeme. Okovane povorke se nalaze na slavoluku svete Marije Veće u Rimu iz V. stoljeća. Djevica se približuje kao carica, okružena nebeskom pratnjom.

Crkva uvodi blagoslov svjetla, a puk izrazito naziva ovaj blagdan Svjetničom. Umjetnici tumače ovaj blagdan i uvode u umjetnost svjetlu, koju nosi ili prtilac ili Josip, a kadkad pratnju predvodi svećenik njušići kadiolnikom (Mariotto Albertinelli 1474.—1515, slikar firentinske škole).

Prizor se prikazuje dugo vremena pokraj žrtvenika u hramu, kadkad pokraj Glotta Bondone (1266.—1337) predstavlja starca dugu bijele brade i vatra-nog pogleda.

Andrija Cione Orcagna (1328.—1368), u srdačnom prizoru skuplja likove pokraj goruće ložnice, koja je znak očisćujuće vatre. Djevica je ponizna, a Simun je veoma star.

Ivan brat Andeo Pisoleso (1385.—1455.) prikazuje ovaj događaj tako, da sa desnoj strani približuje Marija u dugoj plavoj haljini sa zvijezdama na glavi, a Nju slijedi Josip s dvjema golubicama; na lijevoj strani ide Simun pred Anom.

Viktor Carpaccio (1450.—1527.) prikazuje sastanak tako da dvije svete prate Josipa, a dva sveca promiču. Simun bude biskupom i poriče žrtvu, dok obiljati anđeli na dnu stepenica potajno prate prizor.

Kipari XIII. stoljeća u Francuskoj veličano urezaje svete likove na glavnim vratima stolnih crkava.

Svejer voli sve pojedini, gdje se znamenovo svjetla postavlja na vđno mjesto. Unaprijed do Preporoda obično se prikazuje sastanak u hramu, a među osobama Djevica se ponajvećma smalje. Djevica u pratnji dvaju svetih staraca, da izvrši zakon, upućuje se u odjeljenje za žene, ponudi dvije golubice, čeka svećenika, da Ju očisti.

Svaka očisćena žena prikazuje svoje novorođeno svećeniku, koji ga zavjetuje Božjoj službi, podižući ga u narudžu. Ona za tim ostavlja novac, kojim se otkupljuje dijete. Pobožna Djevica također tako prikazuje Okupitelja svjeta.

Umjetnici obrađuju ovaj prizor i ovako. Ivan Memling (1435.—1495.), slikar flandrijske škole, prikazuje Isusa pokraj žrtvenika u stolnoj crkvi. Simun zamjenjuje židovskoga svećenika u kanončkoj odori. Dijete je dječice sa sjevra, kakovo se nalazi na slikama XV. stoljeća. Marija i porođica Ana su mirne Flamanke onoga razdoblja. Josip je obrisan po običaju tadanje škole; nešto se žalosti i traži u košarici dvije golubice.

Franz Hartner Guercino (1590.—1666.), slikar bolonjske škole, prikazuje Djevicu, gdje pobožno kleči i nuda Dje-tete velikome svećeniku, koji je u svećanoj odori. Dva prizora t. g. očisćenja i posvećenja međusobno se spajaju i to jednostavno ljepotom, kojoj se ne nalazi nasljedovanja.

Zakomite propise dakle izvršile Majka i Dijete u određenome roku. Onaj, koji je zamijenio zakon straha zakonom lju-

Iz katoličkog svijeta

SVETA STOLICA U MEĐUNARODNOM ŽIVOTU.—Ovih dana je bilo u Ženevi poligono od strane mnogih država nekoliko ugovora, koji se odnose na zaštitu ratnih zarobljenika, zaštitu građanskih osoba u ratu i sl. Između ostalih ove ugovore je potpisala i Sv. Stolica, koja je aktivno sudjelovala u pregovorima za sastav tih ugovora. Na inicijativu Sv. Stolice u ove ugovore su unesene mnoge odredbe, kojima se ide na ublaženje ljudskih patnji i nevođa za vrijeme rata.

•PRAVEDNOST STVARA MIR• je naslov knjige, koja je izašla u tiskari sv. Bonifacija u Padernovu, a koja sadrži sve radove sa »Katholischen» u Bochumu, gdje je pored glavnih predavanja bilo 11 radnih sekcija.

U JAPAN je došlo 30 misionara — iz Družbe Isusovaca tijekom 1949. Osmnaest njih priprema se za svećenike

U OPĆIM AUDIENCIJAMA (posjetima) za hodočasnike, koje daje Sv. Otac Ploj XII. svake srijede, Sv. Otac sad obično govori na više jezika. Tako je na pr. 4. siječnja govorio talijanski, francuski, njemački, engleski, španjolski i portugalski.

BEATIFIKACIJA Sluge Božjega Vincenza Paloka obavljena je 22. siječnja. Bio je prisutan veliki broj hodočasnika iz Italije.

MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA za zaštitu djece vijetnala je nedavno u Hilversumu u Holandiji. Ta organizacija izdaje sad časopis pod naslovom »Djete u svijetu», u kojem se obrađuju, ju sv. predmet djece sa stanovita javnog života.

U ENGLESKO je tijekom 1949. bilo oko 12.000 obraćenja na katoličku vjeru.

MISNA ODIJELA od različitih samostana i pobožnih organizacija stižu dnevno u Rim za siromašne crkve u predgrađu i u okolini Rima, i to preko poziva nadležnih duhovnih vlasti, da bi se velikom broju siromašnih hodočasnika za vrijeme Svete Godne omogućilo služenje svete Mise po svim crkvama.

VLADA TRANSJORDANJE odlučila je povećati uzletiste kod Jeruzalema zbog dolaska velikog broja hodočasnika.

NOVA REPUBLIKA •INDONEZIJA• priznala je od Vatikana. U tu svrhu izvršene su početkom siječnja potrebne formalnosti.

DOKTORI KATEHETIKE — u Francuski biskupi su odlučili, da se u Parizu ustanovi posebna sveučilišna katedra za katehétiku. Slušač bogoslovlja je moći će postići i poseban doktorat iz katehétike.

SVETO PISMO NA CRSKOM JEZIKU. — Prevod Svetlog Pisma Novoga Zavjeta na crskom jeziku je dovršen u samoj jednoj godini izdanja. Raspisano je u preko 200.000 primjeraka. Sada se priprema izdanje i Svetog Pisma Staroga Zavjeta na českom jeziku.

•TKO JE TAJ ČOVJEK?• — Tako se zove roman francuskog katoličkog pisca Pierre Emmanuel-a, koji je bio nagruđen međunarodnom nagradom za književnost Pierre Emmanuel je za vrijeme prošlog rata aktivno sudjelovao u francuskom pokretu otpora protiv nacističkom okupatoru.

BOČALU ŽETVA. — Područje katoličkih mislija obuhvaća danas oko dvije trećine čitave zemaljske površine. Na misionarskom području stanuje i milijarda i 300 milijuna ljudi. Svake godine na ovom području pristupi u Katoličku Crkvu oko 1 milijun ljudi. Na cijeloj zemlji ima danas dvije milijarde i 200 milijuna ljudi, od kojih

bavi, potvrdio je pred očima svijeta pokornost Božjim naredbama. Djevica, koja posta Gospodinovu službenicom, prikazuje se kao obična žena u hramu. Sveti starac, obćujući Boga, navještajući budućim pokoljenjima ljepotu ovoga prizora. Tako umjetnici provedoše jednostavnost Evanđelja.

prilupa Katoličkoj Crkvi 420 milijuna.

OBRAĆENJE POGANSKOG PRVAKA. — Voda poganskim omladine u Somašiji u Ahdar Kodje. Biskup Sigmund Prustupio je Katoličkoj Crkvi i prije nekoliko vremena je bio na svojem načinu kršten. Prije svoje obraćenja on je često nastupao protiv kršćanstva i mnogo se je trudio, da se samostalno mladež uzgaja u poganskom protivkršćanskom duhu. Prije krštenja on je javno pozabio svoje prijašnje djelovanje.

SJEDINJENJE KOPTA. — Do nedavno je bilo u Egiptu 850.000 nesjedinih Kopta, a sjedinjenih jedva 30.000. Tokom zadnjih godina franjevački misionari su započeli svojim djelovanjem za ujedinjenje Kopta s Katoličkom Crkvom. Oni su ustanovljavali zavode i škole za zapuštenje Kopte, brinuli se za njihovo kulturno, socijalno i gospodarsko uzdizanje. Ovaj rad poštivovnih misionara nije ostao uzajudan i danas sjedinjena Koptiska Crkva u Egiptu broji oko 70.000 vjernika. Franjevci misionari dalje na smjelujuju svojim blagovjernim radom među Koptima, pak postoji nada, da će broj sjedinjenih Kopta svakim danom sve više rasti.

SVEUČILIŠTE U MÜNCHENU. — Na sveučilištu u Münchenu je nova školska godina započeta svećenom službom Božjom i prizivom Svetoga Duha. Prvi predmet je održao zanimljivo predavanje profesor Romano Gvardini, poznati liturgijski pisac.

PRVI BACAC ATOMSKE BOMBE, Robert Louis američki kapetan, stupio je u samostan. Navedeni je kapetan 1945. krenuo avionom s nalogom »nepoznati cilje, a izvršio je svoju zadaću prema naknadno danim uputama. Tako je bacio prvu atomsku bombu na grad Hirošimu u Japanu. Kad je doznao za strasne učinke svoga djela, izgubio je svoj duševni mir, za kojim sada teži u samoj samostanu.

LITURGIJSKI KONGRES za ljake održan je sredinom siječnja kroz tjedan dana na katoličkom sveučilištu u Tokiju.

NOVO IZDANJE SV. PISMA na nje-mačkom jeziku u ruskoj zoni Njemačke izašlo je u razmjernoje poznatoj nakladi od svega 50.000 primjeraka. Ovo je prvo izdanje Sv. Pisma u ruskoj zoni Njemačke, pošto drugog svjetskog rata, a omogućeno je tim što je Švedska stavila na raspolaganje potrebni kontigent papira.

SAMOSTAN KLARISA podignut je u blizini Pariza. Kapela je već predana službi Božjoj, a jedan se dio samostana još gradi. Zanimljivo je znati, da je nacrt za gradnju izradila kao i gradnjom upravlja sama govjevarica samostana, koja je prije stupanja u samostan položila doktorat iz arhitekture.

Veljača

- 1 Sr Ignac b. m.
- 2 Cet Svjetična c.
- 3 Pet Blaž b. m.
- 4 Sub Andrija Kor. Veron.
- 5 Ned Sedesdesetnica
- 6 Pon Doroteja dj. m.
- 7 Ut Romualdo
- 8 Ut Inoz. Mat.
- 9 Cet Ciril Aleks.
- 10 Pet Sikolasti
- 11 Sub Ukaz Gosp. Lurd
- 12 Ned Sedesdesetnica
- 13 Pon Katarina R.
- 14 Ut Valenta n.
- 15 Sr Faustina i Jov. m.
- 16 Cet Julijana dj. m.
- 17 Pet Konstanca
- 18 Sub Bernardina
- 19 Ned Sedesdesetnica
- 20 Ut Eleuterija b.
- 21 Ut Eleuterija
- 22 Sr Pepelina
- 23 Cet Petar Dam.
- 24 Pet Matija epost.
- 25 Sub Viktorin
- 26 Ned I. Kor Cista
- 27 Pon Gabrielj Z. G.
- 28 Ut Teofil

Papin govor ljubljanskim pravnicima

Nedavno je Savez talijanskih katoličkih pravdnika održao u Rimu svoji Kongres. Nakon dovršenog vijećanja posjetili su učesnici Sv. Oca Pape, koji im je tom prigodom održao govor u kojem je iznio neka načela, kojih se katolički pravnik imadu držati. Ta su načela treba da smadu katolički moralisti pa ih zato domosmo.

1. Kod donošenja svake presude po svjetoj načelo, da sudac ne može za svoju odluku jednostavno skloniti sa sebe odgovornost i prebaciti ju na —sukon i njegove zakonodavce ostare. Nema sumnje, da su autori u glavnom odgovornosti za posljedice takovih zakona, ali i sudac, koji ih svojom presudom primjenjuje u pojedinom slučaju, jednako postupiti i tako je zajednički odgovoran za posljedice.

2. Sudac nikada ne smije svojom presudom nekoga prikriti, da izvrši neki čin, koji je u sebi nepravilan i t. n., koji je po svojoj naravi protivan Božjem i crkvenom zakonu.

3. On i u kojem slučaju ne smije izrekom priznati i odobriti neki nepravilni zakon, jer takav zakon ne može nikada predstavljati temelj za odluku, koja će vrijediti pred Bogom i svijetom. Prema tome on ne može izreći kaznu znanu presudu, koja će odgovarati takovom zakonu. Njegova će odgovornost biti tim veća, bude li njegova presuda uzročnik javne sramote.

4. Ipak nije svaka primjena nepravilnog zakona jednaka njegovom priznavanju i odobrenju tog zakona. U tome slučaju smije sudac, a kadkad i nepravilni zakon, kada god bi to bio jedini način, da se sprječii mnogo veće zlo. On smije dosuđiti kaznu zbog prestupka nepravilnog zakona, ako je ona takve naravi, da je osoba, koja je njome pogodena, dovoljno raspoložena da mu se podvrgne, kako bi se izbjeđila šteta ili osigurano mnogo dobro od mnogo veće važnosti te ako sudac znade li može razumno pretpostaviti, da će se stupnik zbog viših uzroka dobrovoljno prihvatiti takvu sankciju. U vrijeme progona česte su puta svećenici i laici puštili bez otpora, da ih katolički sud kažnjavaju glomom ili zatvorom zbog prekršaja nepravilnih zakona, kada je na taj način bilo moguće da se narodu sačuva ispravan činovnik i da se od Crkve i vjernika otkloni mnogo veće nesreća.

Razumljivo je, da mora biti u pitanju naročito veliko i opće dobro, koje mora sačuvati oduvijek vrlo veliko zlo, koje se imade sprječiti, kada se radi o presudi, koja za sobom povlači ozbiljne posljedice. Međutim ima slučajeva, kada se ne može primijeniti ideja kompenzacije postignučenim većeg dobra ili sprječavanjem većeg zla kao što je to slučaj kod smrtne presude. Naročito ne može katolički sudac, osim u naročito važnim slučajevima, izreći civilnu rastavu braka —tamo gdje je to moguće po zakonu — koji je punovažan pred Bogom i Crkvom. On ne smije zaboraviti da takva presuda u praksi ne zadire samo u civilne interese nego u stvari pridonosa pogreškom shvaćanju, da je dosadašnja veza prokinita i nastala nova, koja je pravovajna i koju obvezuje.

OBAVIJEST

Neki pretplatnici pitaju, kolika je pretplata na naš list ove godine. Odgovoramo: pojedini broj 400jt. Din. Ako izadu 53 broja, pretplata će biti 104 Din. Ako izadu (kao g. 1949.) samo 35 brojeva, pretplata će biti 70 Din. Jer ne znamo, koliko će brojeva izadi, ne možemo ni točno odrediti godišnju pretplatu. Zato sav novac, koji nam dolazi, uzimamo na račun, a obratun ćemo ga na koncu godine.

Ujedno ponovno obavješujemo, da pojedince ne možemo primiti za nove pretplatnike to možemo, da u tu svrhu ne šalju unaprijed novac.